

College van burgemeester en wethouders
Besluit

GOEDGEKEURD
Vergadering van 15 februari 2022
Beleid

1 2022_BW_00121 **Het gedogen Wolfwerende hekken van 1.2 meter -
Besluitvorming College/ter kennisname Raad**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Rikus Jager; de heer Jelle de Haas; de heer Klaas Smidt; de heer Henk Doeven; mevrouw Debbie Bruijn-van den Berg

Besluit

Besluitpunt 1

Wolfwerende afrastering bestaande uit palen, gaas, draad en flexinet met een maximale hoogte van 1.20 cm te gedogen.

Motivering

Aanleiding en context

De recente wolvenaantallen op vee (schapen) in de gemeente Westerveld leiden tot verontruste dierhouders die de veiligheid van hun dieren en daarmee het dierwelzijn van de dieren niet kunnen borgen. Uit de geldende bestemmingsplannen die op dit moment gelden voor agrarische gronden. Zijn hekken/bouwwerken tot 1,5 meter niet vergunningplichtig voor normaal agrarisch onderhoud/gebruik. Het besluit omgevingsrecht bepaald dat hekwerken tot een hoogte van 1 meter vergunning vrij kunnen worden geplaatst.

Er zijn twee routes:

1. Het college kan er voor kiezen om de wolfwerende afrasteringen (afwijking 20 cm van vergunning vrij BOR) die worden voorgesteld in dit advies toe te staan en daarmee te gedogen.
2. Deze afrasteringen vanwege de afmetingen/hoogte als een vergunningplichtig bouwwerk te zien. De eisen hiervoor zijn landelijk vastgelegd in de Bor. De Wabo schrijft dan voor dat het plaatsen van de afrastering moet worden getoetst aan het bestemmingsplan en moet voldoen aan de redelijke eisen van welstand.

De toets voor het bestemmingsplan zal in de meest voorkomende casussen niet tot problemen leiden omdat hogere hekken zijn toegestaan. Daarnaast gelden er eisen aan de redelijke eisen van welstand. Dit betekent dat je ook voor de geringe afwijking van 20 cm een vergunning moet worden aangevraagd en worden afgegeven.

Beoogd resultaat

Door uit onderzoek werkende wolfwerende afrasteringen van 1.20 m te gedogen voorkomen we het steeds moeten doorlopen van een vergunningtraject voor de slechts geringe afwijking van 20 cm.

Argumentatie

Een wolvenhek zou aan onderstaande moeten voldoen om effectief te zijn.

Om de afrasteringen op de juiste manier te ontwerpen, te plaatsen en te onderhouden moet men een goed begrip hebben van de manieren waarop een wolf een afrastering kan overwinnen. Dit kan de wolf op volgende wijzen:

1. Onderdoor kruipen of graven

Een wolf heeft een sterke neiging om ergens onderdoor te kruipen. Als dat niet direct lukt, kan hij ook gaan graven. Dit wordt voorkomen door laag bij de grond, op een hoogte van maximaal 20 cm, een stroomdraad te spannen.

2. Doorheen gaan

Een wolf kan ook door de afrastering gaan. Een opening met een hoogte van 20 cm kan voor de wolf al groot genoeg zijn. Dit wordt voorkomen door toepassing van gaas of stroomdraden.

3. Overheen klimmen

Een wolf is goed in staat om over een hekwerk of een hoge palissade te klimmen. Dit wordt voorkomen door toepassing van stroomdraden.

4. Overheen springen

Springen zal een wolf nauwelijks doen, is de ervaring uit het buitenland, hoewel hij er fysiek wel toe in staat is. Alleen als een wolf springen heeft geleerd, zal hij dat ook doen. Om het springen tegen te gaan, moet de afrastering minimaal 120 cm hoog zijn.

Deze hoogte nodigt niet uit om te springen. Daarom is het ook van belang dat er geen 'opstapje' direct naast de afrastering is, bijvoorbeeld in de vorm van een boomstronk of een wal. Hierdoor zou de effectieve hoogte van de afrastering verminderen.

Afrastering:

Werkende wolfwerende hekwerken

Op grond van buitenlandse ervaringen een hoogte van 120 cm met een stroomdraad op die hoogte en een stroomdraad op 20 cm hoogte van het maaiveld afdoende om te voorkomen dat een wolf over het gaas heen gaat, respectievelijk onder het gaas door gaat of gaat graven. In Duitsland wordt uitgegaan van een optimale bescherming bij 120 cm.

Dit leidt tot de volgende concrete (technische) eisen aan het aanbrengen van een afrastering:

- De elektrische spanning op de spanning voerende draden bedraagt minimaal 4500 volt (4,5 kilo Volt – 4,5 kV).
- De impulsenergie van het schrikdraadapparaat is minimaal 1,5 joule. Om overal, dat wil zeggen op de gehele draad rond een perceel, voldoende spanning op de draden te houden, kan bij grotere weiden een hogere impulsenergie nodig zijn.
- De afstand van de onderste draad tot de grond is maximaal 20 cm.
- De afstand van de bovenste draad tot de grond is minimaal 120 cm.
- De afwijking van de afstanden van de draden is maximaal 5 cm.
- Er is geen opstapmogelijkheid hoger dan 30 cm buiten de afrastering binnen een afstand van 2 meter.

Vaste afrastering

1. Gaas met stroomdraden

Rasters van gaas kunnen wolven weren van landbouwpercelen waarop schapen en geiten staan. Ze hebben een permanent karakter. Ze zijn effectief in combinatie met schrikdraad. Op het gaas zelf staat geen spanning, op de draden wel, deze worden aangebracht aan de buitenkant

van het raster. Ze zijn verbonden met een schrikdraadklok (op accu of aangesloten op het lichtnet inclusief aarding). De elektrische spanning op de draad betekent ook dat er een veilige toegangsvoorziening (toegangspoort) moet worden aangebracht. Aan de toegangspoort moeten dezelfde eisen worden gesteld als aan de afrastering.

2. Stroomdraden

Een alternatief voor gaas met stroomdraden is een afrastering bestaande uit minimaal vijf stroomdraden. Door de draden met een afstand van 20 cm tussen de onderste draden en 30 cm tussen de drie bovenste draden te bevestigen aan houten of kunststof palen is de afrastering voldoende ondoorlatend. Zes draden zijn ook mogelijk; tussen elke draad is de afstand dan 20 cm. Ook hier bevatten de hoekpalen schoren. De stroomdraden zijn verbonden aan een schikdraadklok. De kosten van een afrastering met stroomdraden zijn doorgaans lager dan van gaas met drie stroomdraden. In het algemeen zijn draadrasters beter passeerbaar voor kleine wilde dieren dan gaas.

Verplaatsbare afrastering

Indien de verplaatsbare afrastering korter staat dan 31 dagen is deze niet vergunning plichtig volgens jurisprudentie omdat het "niet ter plaatste functioneert". Het is niet ondenkbaar dat de verplaatsbare afrastering soms op plaatsen iets langer wordt gebruikt. In dat geval zou deze ook onder de vergunningplicht van de Bor vallen.

1. Stroomdraden

De verplaatsbare afrastering bestaat hier uit stroomdraden die bevestigd worden aan verplaatsbare palen van kunststof. Het geheel is relatief licht, en opgerold op haspels is het makkelijk hanteerbaar en beperkt in volume.

Er zijn autowindersystemen in opkomst waarmee de stroomdraden machinaal op- en afgerold kunnen worden. Het systeem kan bijvoorbeeld op een quad bevestigd worden. Op die wijze kan zo'n systeem leiden tot tijdsbesparing voor de professionele dierhouderij bij het aanbrengen van de draden. Het systeem vergt een investering van de dierhouder. Ook hier zijn de draden gekoppeld aan een schrikdraadklok.

2. Elektrisch netwerk: flexinet

Een flexinet is een fijnmazig netwerk van flexibel materiaal dat op een landbouwperceel of in een natuurterrein kan worden geplaatst. Het materiaal van het flexinet is lichter dan dat van de vaste afrastering. Het flexinet bestaat uit lichte (prik-) paaltjes en een draadraster met stroomdraden die aangesloten kunnen worden op een schrikdraadklok. De hoogte van het flexinet is 120 cm.

3. Flexinet met stroomdraad

Een flexinet met stroomdraad kan ook op een landbouwperceel of in een natuurterrein worden geplaatst. Het flexinet kan hier lager dan 120 cm zijn (meestal 90 cm), waarbij een stroomdraad op 120 cm hoogte bevestigd is.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

Het gedogen van het plaatsen van wolfwerende afrastering tot 1.20 meter maakt dat houders van dieren direct maatregelen kunnen treffen om hun dieren te beschermen tegen wolven aanvallen en daarmee de veiligheid en het dierwelzijn van hun dieren beter te borgen.

Effect op het Minimabeleid

n.v.t.

Kanttekening en risico's

Voor het plaatsen van hekwerken zijn er voor bepaalde bestemmingen regels opgenomen in de geldende bestemmingsplannen.

Daarnaast geldt het besluit omgevingsrecht Bor. In het Bor bijlage 2 artikel 2 lid 12 staat dat:

Het plaatsen van een erf- of perceelafscheiding mag, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

- a. niet hoger dan 1 m, of
- b. niet hoger dan 2 m, en

1. op een erf of perceel waarop al een gebouw staat waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat,
2. achter de voorgevelrooilijn, en
3. op meer dan 1 m van openbaar toegankelijk gebied, tenzij geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn;

Omdat een meer dan 1 meter hoog wolfwerend hek meestal niet onder bijlage II Bor valt, betekent dit dat het bouwwerk vergunningplichtig is.

Het is geen kwestie van voldoen aan het Bor. Het Bor bepaalt wanneer een situatie vergunning vrij is. Is het dat niet, dan is er een omgevingsvergunning nodig en gelden de toetsingscriteria als opgesomd in de Wabo.

Een wolf werend hek voldoet niet aan de hoogte van maximaal 1 meter maar je kunt zelfs nog de vraag stellen of er wel sprake is van erf- en perceelafscheiding, gelet op het doel waarvoor het hek wordt geplaatst, het beschermen van vee. Dit zal mede afhankelijk zijn van de locatie.

Welstandstoetsing en bestemmingsplantoetsing komen aan de orde bij de behandeling van een vergunningaanvraag.

Op het moment dat er een verzoek om handhaving wordt ingediend, zal het college daar wel een besluit op moeten nemen.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Hekwerken worden gedoogd tot 1.20 meter om vee te beschermen tegen wolvenaantallen. Voor hogere hekwerken dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.

Integrale advisering

N.v.t.

Duiding integrale advisering

Afstemming heeft plaatsgevonden met de afdeling RO, VTH, de juridische collega's en Welstand. Daarnaast is informatie ingewonnen via publicaties op internet vanuit de provincie Gelderland en Drenthe en BIJ12.

Evaluatie

n.v.t.

Kosten, baten, dekking

n.v.t.

Aldus beslist in bovenvermelde zitting,

Namens het College van burgemeester en wethouders